

КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИЭ КУТИЭ ОЛАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ИЙЛ
ЧИҚИШИ.

№ 144 (5493).

24
ИЮЛЬ

ПАЙШАНБА

1975 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

«САЛЮТ-4»: ИККИНЧИ ЭКСПЕДИЦИЯ ТУГАЛЛАНИШИ АРАФАСИДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 22 июль, (ТАСС). «Салют-4» орбитал илмий станцияси Москва вакили билан соат учгача ер атрофини 3279 марта, шу жумладан бортда иккинчи экспедиция эсеплаши билан 900 марта айланиб чиқди. Космонавтлар Петр Климуков билан Виталий Севастьянов 59 кун мобайнида илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментларнинг кенг программасини бажармоқдалар.

«Салют-4» — «Союз-18» космик системаси параметрлари кўйиндаги бугун бўлган бўйлаб учининг давом эттиришда:

— ер юзасидан энг кўп узорлашув (апогейда) — 362 километр;

— ер юзасидан энг кам узорлашув (перигейда) — 335 километр;

— айланниш даври — 91,3 минут;

— орбитанинг оғиши — 51,6 градус.

Кема бортдан олинган маълумотларга ва медицина тадқиқотлари маълумотларининг анализига кўра, П. Климуков билан В. Севастьянов ўзларининг яхши ҳис этмоқдалар, саломатликлари яхши. Улар космик парвоз шариотида бўлган бутун давр давоидада узоқ вақт парвоз қилаётган «Салют-4» орбитал илмий станцияси экипажнинг искада аъзоси ўзининг юксак иш қобилиятини сақлаб қолмоқда.

Петр Климуков билан Виталий Севастьяновнинг ўтган иш кўни бугун эрталаб соат 4 да тугади. Программага мувофиқ, бу кун асосан медицина экспериментларига бағишланди.

Станция бортда навабдаги иш кўни бугун соат 11 дан 30 минут ўтганда бошланди. Иш кўни программасига мувофиқ станция системалари ва аппаратларини бундан буён ҳам автомат режимда ушғири тайёрлаш юзасидан якуновчи операциялар давом эттирилади, шунингдек рентген манбалари нуруларини характеристикаларини ўлчаш юзасидан экспериментлар ўтказилади.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги марказий статистика бошқармаси ҳақ бар қилади: Ўзбекистон санаят корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўзқизишчи йил илмининг ҳақ қилувчи йил илмининг ортинги билан бажариш учун мушобакалашиб, махсулот реализация қилиш ҳамда буюмларнинг қўлчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган етти ойлик илмининг муддатидан олдин, 23 июлда бажардилар.

(ЎзТАГ).

КПСС XXV съездини меҳнат

ҚАХРАМОН БОШЛИҚ БРИГАДАДА

ЧИНОЗ. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олғай Советининг делегати, Ленин мукофотининг лауреати Турсуной Охунова раҳбарлик қилаётган бригада далаларида ҳосилга-ҳосил қўлини ишлари давом эттиришмоқда.

Хар бир нисҳол меҳр билан парварниш қилиниб, ўғитланмоқда, талабига қараб сугорилади. Шу тўғрисида барча майдонлардаги гўзалар бегубор ўсиб, ҳосилга ҳосил қўлимоқда. Сифатли чопиқдан чиқарилиб кўлтивация қилинаётган гўзаларда ҳосил шохлари кўпайиб кетди. Хар бир туп нисҳолда 13—14 ҳосил шохини санаш мумкин.

Деҳқонлар чеканани бошлаб юбордилар. Бу ишда меҳнатқиядан кенг фойдаланилмоқда.

— Ўз, — дейди бригада бошлиғи, — хар гектар ердан 60 центнердан ҳосил етиштириб, давлатга топширишга аҳд қилганмиз. Август ойининг охиригача қадар қатор орала-рига комплекс икки марта ишлов берамиз. Хар бир ишни оби-тобида олиб бориб, мўл ҳосил тўплаймиз.

Киров номи колхозининг Эрат Абдураимов, Раҳматваҳид Жўраев ўртоқлар бошлиқ бригада деҳқонлари ҳам илгори-ларининг иш тажрибаларидан ўрнак олиб, ҳосилга-ҳосил қўлимоқдалар. Бу бригадаларда ҳам гўза чеканка қилинмоқда.

СССРНИНГ КОСМОНАВТ УЧУВЧИСИ А. А. ЛЕОНОВГА АВИАЦИЯ ГЕНЕРАЛ-МАЙОРИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети
Алексей Архипович Леоновга
авиация генерал-майори ҳар-
бий унвонини беришга қарор
қилди.

Янгийўл районидagi «Коммунизм» колхоз пахтакорлари гўза парварнишни агротехника муддатларида ўтказмоқдалар. Шу кунларда колхоз пахтазорларида экинни озиқлантириш, сугориш ишлари ушғириқилиб олиб борилади. Гўзаларта шарбат суви бериш ҳам маълуман ташкил этилган. Сувида хар туп гўзани саратон сувиға қондиришга қарат қилинмоқдалар. Суратда: колхознинг илгор сувчиси Латиф Орипов.

Н. Тўраев фотоси.

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛНИНГ ЗАБАРДАСТ ОДИМЛАРИ

ТОШКЕНТ шиллакашлик тажриба-экспериментал фабрикаси коллектив ишла толаларини турли усулларда қайта ишлаб, мураккаб тажрибалар ўтказиш ва иттифондаги шиллакашлик фабрикаларига қимматли тавсиялар бериб боради. Суратда: фабриканинг энг тажрибали илгор ишчиси Ҳасима Эргашева (юқорида). Шиллака бугулаш ва толасини қалавалаш ҳеҳида иш пайти (пастда).

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

СОҒИН СИГИРЛАРИНИНГ ҲАММАСИ ЗОТЛИ

Зотли чорвачиликни ривожлантиришда энг яхши курсаткича эришш учун ўтказилган бутуниттифкоқ конкурсининг тоғлиги — Тошкент области Юқори Чирчиқ районидagi «Политотдел» колхозига биринчи даражадан диплом топширилди. Бу диплом СССР қишлоқ хўжалиғини министрига томонидан берилган. Бу — чорвачиликда насликчилик ишчи яхшиланиш соҳасида эришилган муваффақият учун кейинги ўй илг мобайнида олинган учинчи дипломдир.

Хўжаликдаги соғин сигирларнинг ҳаммаси сержут ола сигирлар наслидандир. Сутчилик фермасида 750 та сигир бўлиб, ўтган йил айна шу сигирларнинг хар биттасидан пайлаштириб қўйилганига нисбатан 705 литрдан кўп — ўрта ҳисобда 4105 литрдан сўт соғиб олинди. Хўжалик сўт етиштириш юзасидан беш йиллик топширишнинг алақачоқоқ бажарилиб қўйилган, программаси қўйилган ҳоҳиш 2750 тонна сўт етиштирилди.

Ферма ўз хўжалиғини сержут сигирларининг бузоғи билан таъминлашга қолмасдан, бошқа қўлини хўжаликларга ҳам эришш бўзоқларини сотиб туради. Свердлов номи, «Правда», «Ўзбекистон» колхозлари яқиндаги зотли юз бош гунажикларини сотиб олинди. Илг охирига қадар сўтиш учун яна шунча гунажик етказиб берилди.

«Чиноз» совхоз-техникуми йилгига икки юзтадан зотли бузоқ сотмоқда. Республика пойтахт областидаги 22 та колхоз ва совхоз махсулдор жониворларини урчиб қўйайтириш билан шугулланмоқда, улар хар йил 1500 бошдан кўпроқ насли бузоқларини сотишмоқда. Тошкент области хўжаликларидида зотли моллар тўғи беш йилгига бошдан буён учдан бир ҳисса қўйилди, 96 процентга етди. Область фермаларида йил охирига қадар нуқул зотли моллар боқилади.

(ЎзТАГ).

ОМОНАТ КАССАЛАРИ ХОДИМЛАРИНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ

23 июль кун Тошкентда давлат меҳнат омонат касса ходимларининг республика кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашга давлат банки каторларининг бошқарувчилари, область молия бўлимларининг мудири, область иқтисодиёт комитетлари раисларининг ўринбосари, Тошкент шаҳри район иқтисодиёт комитетларининг раислари, область партия комитетлари маълумий ва савдо молия органларининг бўлимларининг мудири, республика министриликлари ва идораларининг, бошқа бир қанча йирик — корхоналарнинг раҳбарлари таълиф этилган.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Н. А. Аҳмедов кириш нутқи сўзлаб кенгашчи оиди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов республика аҳолисига давлат меҳнат омонат кассалари хизматининг аҳоли ва уни янада яхшилаш чоралари тўғрисида доклад қилди.

Кенгашда СССР Давлат меҳнат омонат кассалари правленийсининг раиси П. В. Риндин нутқи сўзлаб.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1975 ЙИЛ БИРИНЧИ ЯРМИДАГИ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

739 гектар қўйилди, 2 миллион 739 минг гектарга етди.

Пахта етиштиришнинг илгори усулларини жорий қилиш давом эттирилди. 458 минг гектар майдонда туқсиз урултиқ чигит аниқ миқдорда экилди, 683 минг гектар ерга кенг қаторлаб ва 1 миллион 27 минг гектар ерга айни вақтда гербицид қўйиб экилди.

Бу йил сўв таъсис бўлган мураккаб шариотларда қишлоқ хўжалиғи меҳнатчилари экинларини парварниш қилиш соҳасида зўр гайрат билан ишлармоқдалар. Гўзалар колхоз ва совхозларда бошқариш доирасидаги ҳосилнинг асосан йиғиштириб олинди.

Республика чорвачилиги шу йилнинг биринчи ярмида муайян муваффақиятларга эришди, 1974 йилнинг шу давридаги нисбатан колхоз ва совхозларда қора моллар тўғи 3 процент, қўчқарлар 8 процент, паррандалар 9 процент қўйилди. Қўй ва эчкилар тўғи бирмунча камайди.

Тўққизинчи беш йиллик якуновчи йилнинг биринчи ярмида, дейилади сўғира Марказий статистика бошқармасининг ахборотида, республика қишлоқ хўжалиғига ишларнинг бутун комплекс бўлишига 762,2 миллион сўм марказлаштирилган давлат капитал маблағи сарфланди.

Йил мобайнида қишлоқ хўжалиғига жами қуввати 460,5

пассажир обороти планини 102 процент бажарди. Юк автомобиллари ва автобусларнинг унумдорлиги планидан 1974 йилнинг январь—июль ойлари даражасидан юқори бўлди.

Ўзбекистон граждана авиацияси территориял бошқармаси авиацияда юк ташини умумий ҳажми ярим йиллик планини 103 процент, пассажир ташини планини 111 процент бажарди. Ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан авиацияда юк ташини умумий ҳажми ярим йиллик планини 101,4 процент бажарилди, шу ишларнинг ҳажми 1974 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан 4,4 процент ортди.

Алоқа корхоналарининг (почта, телеграф, телефон, радио) махсулот ҳажми 1975 йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 9 процент ортди.

Алоқа корхоналари махсулотининг ҳажми юзасидан белгиланган ярим йиллик планини 100 процент бажарди.

Марказий статистика бошқармасининг ахборотида таъкидлаб ўтилган йилнинг биринчи ярмида давлат капитал маблағи ҳисобида 970 миллион сўмлик, ёки ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 4 процент кўп қимматга эга бўлган асосий фондлар ишга туширилди.

Халқ хўжалиғининг турли тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ва объектлари ишга туширилди. Қишлоқ хўжалиғида давлат маблағлари ҳисобида 25 минг гектар янги сугориладиган ерлар экинорга айлантилди, 101 минг гектар янгилов суғирилди. Чорвачилик биологик қўйиб ишга туширилди. Тухум ва гўшт етиштириладиган бир қанча паррандачилик фабрикаларининг қувватлари қўйайтирилди.

Шу билан бирга айрим ишлаб чиқариш қувватларини, шунингдек, асосий фондларини ишга тушириш плани ўтган ярим йилгидида бажарилмай қолди.

Республика халқ хўжалиғига сарфланган давлат капитал маблағининг умумий ҳажми 1 миллион 725 миллион сўмни ташкил этди, ёки ўтган йилнинг биринчи ярмида ўзлаштирилган маблағдан 6 процент қўйилди. Қўрилиш-монтаж ишлари плани бажарилди.

Давлат пулрат қурилиш-монтаж ишларининг умуман республикада ўз қурилиш билан бажарилган ишларнинг ярим йиллик программасини 102 процент бажарилди.

Халқ хўжалиғининг турли тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ва объектлари ишга туширилди. Қишлоқ хўжалиғида давлат маблағлари ҳисобида 25 минг гектар янги сугориладиган ерлар экинорга айлантилди, 101 минг гектар янгилов суғирилди. Чорвачилик биологик қўйиб ишга туширилди. Тухум ва гўшт етиштириладиган бир қанча паррандачилик фабрикаларининг қувватлари қўйайтирилди.

Шу билан бирга айрим ишлаб чиқариш қувватларини, шунингдек, асосий фондларини ишга тушириш плани ўтган ярим йилгидида бажарилмай қолди.

Республика халқ хўжалиғига сарфланган давлат капитал маблағининг умумий ҳажми 1 миллион 725 миллион сўмни ташкил этди, ёки ўтган йилнинг биринчи ярмида ўзлаштирилган маблағдан 6 процент қўйилди. Қўрилиш-монтаж ишлари плани бажарилди.

Давлат пулрат қурилиш-монтаж ишларининг умуман республикада ўз қурилиш билан бажарилган ишларнинг ярим йиллик программасини 102 процент бажарилди.

ган асосий фондлар ишга туширилди.

Халқ хўжалиғининг турли тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ва объектлари ишга туширилди. Қишлоқ хўжалиғида давлат маблағлари ҳисобида 25 минг гектар янги сугориладиган ерлар экинорга айлантилди, 101 минг гектар янгилов суғирилди. Чорвачилик биологик қўйиб ишга туширилди. Тухум ва гўшт етиштириладиган бир қанча паррандачилик фабрикаларининг қувватлари қўйайтирилди.

Шу билан бирга айрим ишлаб чиқариш қувватларини, шунингдек, асосий фондларини ишга тушириш плани ўтган ярим йилгидида бажарилмай қолди.

Республика халқ хўжалиғига сарфланган давлат капитал маблағининг умумий ҳажми 1 миллион 725 миллион сўмни ташкил этди, ёки ўтган йилнинг биринчи ярмида ўзлаштирилган маблағдан 6 процент қўйилди. Қўрилиш-монтаж ишлари плани бажарилди.

Давлат пулрат қурилиш-монтаж ишларининг умуман республикада ўз қурилиш билан бажарилган ишларнинг ярим йиллик программасини 102 процент бажарилди.

Халқ хўжалиғининг турли тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ва объектлари ишга туширилди. Қишлоқ хўжалиғида давлат маблағлари ҳисобида 25 минг гектар янги сугориладиган ерлар экинорга айлантилди, 101 минг гектар янгилов суғирилди. Чорвачилик биологик қўйиб ишга туширилди. Тухум ва гўшт етиштириладиган бир қанча паррандачилик фабрикаларининг қувватлари қўйайтирилди.

Шу билан бирга айрим ишлаб чиқариш қувватларини, шунингдек, асосий фондларини ишга тушириш плани ўтган ярим йилгидида бажарилмай қолди.

Республика халқ хўжалиғига сарфланган давлат капитал маблағининг умумий ҳажми 1 миллион 725 миллион сўмни ташкил этди, ёки ўтган йилнинг биринчи ярмида ўзлаштирилган маблағдан 6 процент қўйилди. Қўрилиш-монтаж ишлари плани бажарилди.

Давлат пулрат қурилиш-монтаж ишларининг умуман республикада ўз қурилиш билан бажарилган ишларнинг ярим йиллик программасини 102 процент бажарилди.

Халқ хўжалиғининг турли тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ва объектлари ишга туширилди. Қишлоқ хўжалиғида давлат маблағлари ҳисобида 25 минг гектар янги сугориладиган ерлар экинорга айлантилди, 101 минг гектар янгилов суғирилди. Чорвачилик биологик қўйиб ишга туширилди. Тухум ва гўшт етиштириладиган бир қанча паррандачилик фабрикаларининг қувватлари қўйайтирилди.

Шу билан бирга айрим ишлаб чиқариш қувватларини, шунингдек, асосий фондларини ишга тушириш плани ўтган ярим йилгидида бажарилмай қолди.

Республика халқ хўжалиғига сарфланган давлат капитал маблағининг умумий ҳажми 1 миллион 725 миллион сўмни ташкил этди, ёки ўтган йилнинг биринчи ярмида ўзлаштирилган маблағдан 6 процент қўйилди. Қўрилиш-монтаж ишлари плани бажарилди.

Давлат пулрат қурилиш-монтаж ишларининг умуман республикада ўз қурилиш билан бажарилган ишларнинг ярим йиллик программасини 102 процент бажарилди.

Халқ хўжалиғининг турли тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ва объектлари ишга туширилди. Қишлоқ хўжалиғида давлат маблағлари ҳисобида 25 минг гектар янги сугориладиган ерлар экинорга айлантилди, 101 минг гектар янгилов суғирилди. Чорвачилик биологик қўйиб ишга туширилди. Тухум ва гўшт етиштириладиган бир қанча паррандачилик фабрикаларининг қувватлари қўйайтирилди.

Шу билан бирга айрим ишлаб чиқариш қувватларини, шунингдек, асосий фондларини ишга тушириш плани ўтган ярим йилгидида бажарилмай қолди.

Республика халқ хўжалиғига сарфланган давлат капитал маблағининг умумий ҳажми 1 миллион 725 миллион сўмни ташкил этди, ёки ўтган йилнинг биринчи ярмида ўзлаштирилган маблағдан 6 процент қўйилди. Қўрилиш-монтаж ишлари плани бажарилди.

Давлат пулрат қурилиш-монтаж ишларининг умуман республикада ўз қурилиш билан бажарилган ишларнинг ярим йиллик программасини 102 процент бажарилди.

Халқ хўжалиғининг турли тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ва объектлари ишга туширилди. Қишлоқ хўжалиғида давлат маблағлари ҳисобида 25 минг гектар янги сугориладиган ерлар экинорга айлантилди, 101 минг гектар янгилов суғирилди. Чорвачилик биологик қўйиб ишга туширилди. Тухум ва гўшт етиштириладиган бир қанча паррандачилик фабрикаларининг қувватлари қўйайтирилди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ — ХАСКОВО

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИК

Республикамиз пойтахт об-ластининг қардош Болгария Халқ Республикаси Хасково округи билан ҳар соҳадаги алоқалари тобора мустаҳкам-ланиб бормоқда.

Ҳўжалик ва маданий қури-лишнинг турли соҳаларидаги ўзаро таъриба айирбошлаш-лар, партиявий, касаб ва шир-каларнинг йўлга қўйилиши соҳа-сида ортирилган таърибалар не-ки ўртада баҳам қўрилмоқда. Областидаги ва Хасково округи меҳнаткашларининг қўллаб ва-киллари бир-бирларининг ҳу-зурларига таъриф буюришяпти.

Яқинда Тошкент обла-стида касаб ва маданий қури-лишнинг турли соҳаларидаги ўзаро таъриба айирбошлаш-лар, партиявий, касаб ва шир-каларнинг йўлга қўйилиши соҳа-сида ортирилган таърибалар не-ки ўртада баҳам қўрилмоқда. Областидаги ва Хасково округи меҳнаткашларининг қўллаб ва-киллари бир-бирларининг ҳу-зурларига таъриф буюришяпти.

Аввало шунинг айтиш керакики, ҳамма жойда болгар халқи, шу жумладан Хасково округи меҳ-наткашлари экономика ва ма-данийликнинг ривожланишида катта муваффақиятларга эриш-ганликлари алоҳида кўриб чи-қарилади. Хасково округи ҳозир мамлакатнинг индустриал-ла-ридан бири ҳисобланади. Илгари саноат ниҳатидан жу-да қўлқон бўлган бу ўлкада за-монвий саноат корхоналари бунёд этилди. Болгарияда би-ричи социалистик шаҳар Ди-

митровград шу ўлкада қад-қўтарди. Бу шаҳарда йirik за-монвий саноат корхоналари — химия комбинати, иссиқлик электростанцияси, цемент ва кўмир комбинатлари ва бошқа корхоналар ишлаб турибди.

Ҳозирги қишлоқ ҳўжалигини социалистик революциядан ол-дингисин билан ҳеч таққослаб-о-лмайдими. У кескин юксалди. Ўнлаб йirik меҳнат-кооператив деҳқончилик ҳўжаликлари ва давлат деҳқончилик ҳўжалик-лари ташкил этилди. Бундан би-ричча йил илгари аграр-сано-ат комплекслари ташкил этиш-га киришилди. Бу комплекслар-нинг тузилиши қишлоқ ҳўжали-гида саноат усуллари ва саноат технологиясининг йirik қилиш-у-чун янги муҳим босқич бў-ли-о хизмат қилмоқда. Транс-портда аҳолига маийши ва савдо хизмати тўраида ҳам янгиликлар жуда кўп. Фан ва маданият, округ аҳолисининг турмуш даражаси тинмай ор-ти бормоқда.

Шунинг қувончлики, округ экономикаси ва маданиятининг сойиққадамлар билан ривож-ланишига социалистик лагери мамлакатлари ва биричи на-вабда Совет Иттифоқи катта ёрдам берганлигини болгар халқи зўр эътиром ва ми-натдорчилик туйғуси билан из-ҳор этмоқда. Округнинг қайси шаҳар ёни қишлоғида бўлсанг, катта-кичик СССРнинг болгар халқида кўрсатилган беғараз ёрдамини алоҳида таъкидлайди.

Бизга айниқса областимизда ишлаб чиқаришнинг турли-туман саноат асос-уқуналари ҳақи-да бу ерда айтилган илққ сўз-лар эшитиш ёқимли эди. Ок-ругдаги қатор туқимачилик кор-хоналарида «Таштекстильмаш» заводи коллектив қўлдан чиқ-қан машиналарни кўрсатишди. Қўрилшларда, қишлоқ ҳўжа-лигида Тошкент экскаватор за-води коллектив ишлаб чиқар-

ган ер қазий машиналари қар-дошларимизга жуда қўл кел-моқда.

Ҳаммага маълумки, сўнгги йилларда Хасково округида қишлоқ ҳўжалигининг бошқа тармоқлари қатори пахтачилик ҳам тез сўрғатлар билан ри-вожланиб борапти. Деҳқончи-лигининг ана шу соҳаси меҳнат-кашлари областимизда ишлаб чиқаришнинг турли-туман қиш-лоқ ҳўжалик машиналаридан ҳам фойдаланмоқдалар. Ай-ниқса, пахта териш машинала-рини яратган тошкентлик иш-чиларга қизгин саломларини йўллади.

Партия, касаб ва шир-ка таъкидлашлари, халқ ҳо-кимияти органлари раҳбарлари-дан тортиб то оддий ишчи-хиз-матчиларга ҳам Хасково округи ва Тошкент обла-сти меҳнаткаш-лари ўртасида тобора мустаҳкам-ланиб бораётган қардошларча дўстлик ва меҳнат мусобақаси яқин самара бераётганлигини зўр мамнуният билан қайд қил-дилар. Илгори ишлаб чиқариш таърибасини, социалистик му-собақани ташкил этишнинг янги формаларини доимо ўзаро айир-бошлаб туриш экономикани юксалтиришга йикойиб таъсир кўрсатаётганлигини таъкидла-дилар.

Хасково округи корхоналари-да Тошкент обла-сти меҳнат коллективлари таърибаси асо-сида «Корхона ветерани», «Уз касбининг устаси» деган ша-рафли номларни олиш учун кураш йўлга қўйилди. Хасково округи меҳнаткашлари ўртаси-да Ўзбекистон ССР ва Ўзе-бекистон Компартияси ташкил топганлигининг 50 йиллиги ша-рафига бошланган социалистик мусобақа якунлари бўйича ил-гор коллективларга Тошкент обла-сти партия комитети, об-ласт ижроия комитети ва

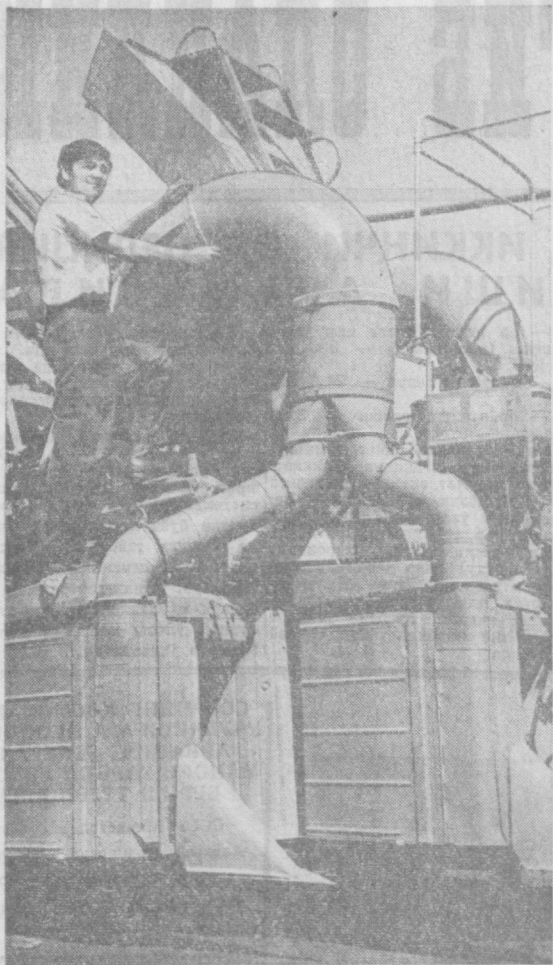
касба ва шир-ка обла-сти сое-тининг дипломлари тоширилди. Қўллаб ишлаб чиқариш но-ва-торларига аса Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги ша-рафига социалистик мусобақанинг голлиб деган кўнрақ нишони ва гувоҳномаси берилди.

Ўз навбатида болгариялик дўстларимиз ҳам Тошкент об-ла-стига округ партия комитети, округ халқ совети ва касба со-юзлари округ советининг икки-та қизил байроғини юборишди. Бу байроқлар Болгарияда халқ ҳўжалигининг 30 йиллиги ша-рафига бағишланган социали-стик мусобақа голлиб бўлган коллективларга бериш учун таъсис этилган эди. Байроқлар ана шу мусобақада энг яқин меҳнат натижаларига эришган Чирчиқ электротехника комби-нати ва Димитров номи колхоз коллективларига тоширилди.

Биз болгариялик дўстлари-мизга областимиз меҳнаткаш-лари туқизинчи беш йиллик тошчиқилларини муваффақият-ли баъжариш, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг на-вабдаги XXV съездининг муносиб меҳнат совғалари билан қўтиб олиш учун астойдил курашаёт-ганликлари, коммунистнинг моддий-техника базасини яра-тишга салмоқли ҳисса қўлиши йўлида гайрат-шиқоат билан ҳўрмай-толмай ишлаётганликлари ҳақида батафсил таъриб бердик.

Қардошларимиз ана шу бун-ёдкорлик йўлида областимиз меҳнаткашларига катта-катта вафарлар ёр бўлишига тилак-дош эканликларини изҳор қил-дилар.

А. ВАГАПОВ,
касба сое-юзлари обла-сти Советининг бўлиш мудири.

ИШЧИЛАРГА ҲАМКОРЛИК

Езининг жазирама иссиқ кунларида сол-салқин жой-ларда, оромгоҳларда дам олишга имна етсин! Ҳозир ишчи ва хизматчилар меҳ-нат отушасанларини сўлим оромгоҳларда, тоғ бағирла-рида ўтказишмоқда.

Тошкент кабель заводининг маъмурияти, партия ва касба сое-юз ташкилотлари ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат отуш-наларини мазмунли ўтказишга алоҳида эътибор қилаётганлар. Уларга ҳар йили марказий са-наторий ҳа дам олиш уйлари-га арзон нархда путовчалар берилмоқда. Яқинда 20 дан ортиқ ишчи марказий курорт ва санаторийларда дам олиб қайтди.

Завод маблаг ҳисобига яқин-да Ангрендаги Лашкерик қиш-лоғида янги ҳам олиш уйи ташкил этилди. Бу дам олиш уйи тоғ ёни бағирда жойлашган бўлиб, ҳатто езининг иссиқ кун-ларида ҳам бу ерда салқин бўлади. Бу, 12 кунлик дам олиш уйи бўлиб, 50 ўринли-дир. Дам олиш учун барча ку-лайликлар мавжуд. Алоҳида бассейни, дам олиш хоналари, кутубхоналар бор. Келаси йил-дан бошлаб бу дароҳ-кенгай-тирилади. Оилавий бўлиб дам олиш йўлга қўйилди.

Шунингдек, Қондойлик қиш-лоғида заводнинг пионер лаге-ри, ишчилар учун икки кунлик дам олиш ташкил этилмоқда. Ҳар шанба ва яқинда кунла-ри бу ерда қўллаб ишчилар ҳордиқ чиқаришяпти. Бунинг учун завод махсус автобус ак-сратган.

«Ташсельмаш» заводининг «загори кема»лари қўллаб Шанр мамлакатларида ҳам машхур. Яқинда «Ўзбекистон» кемаларининг бир грушпаси Суригга жўнатилади. Суратда: йигуачи слесарь Владимир Аб-рамов тайёр махсулотларни жу-натишга ҳозирлаяпти.

И. Глауберзон ва В. Сирот-кин фотоси.

Партия турмуши

ҲАР БИР КОММУНИСТНИНГ АВАНГАРДЛИГИГА ЭРИШАМИЗ

БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТДАН ХАТ

Қурилушлар қўламини тобора кенгайиб борапти. Ҳар бир бунёдкор, бригада, бошқарма, трест коллективни туқизинчи беш йиллик тошчиқилларини адо этиш учун жон-дил билан фидокорона меҳнат қилмоқда. Биз ана шу хайрли ишларни қўллаб-қувватлаш учун бутун имкониятимизни ишга солаям-миз.

Беш йиллигининг зарбдор йи-ли олдиндан партия ташкилот-инида бир қатор режаларни ишлаб чиқдик. Айниқса, ко-ммунистларнинг авангардлик ро-лини янада оширишга катта эътибор бердик. Ҳар бир ко-ммунистнинг ишлаб чиқариш ва жамоат ишларида активлигини таъминлаш ҳақида қайғурдик.

Ўтган йилнинг охирида бўлиб ўтган партия ташкилотининг қайта-сайлов йигилишида бир қатор камчиликлар кўрсатиб ўтилган эди.

Шундайлар ҳам борки, иш-лаб чиқаришда илгорлар қато-

рида-ку, аммо ташаббускор эмас. Мажлисларга қатнашма-ди-ю-деки оғизларига таққос солгандек жим ўтираверишяпти. Шулар билан яккама-якка суҳ-батлар ўтказдик. Жумладан, ишчилардан Н. Мусина ва Г. Гайнуллини билан гаплашгани-мизда, кўпгина фикр ва муло-ҳазалари борлигини билдик. «Нега мажлисда бу мулоҳаза-ларини айтмайсанлар?», деган сўалга қўнғилиқ олдига сўсалаб, ўрганишчиларини шу тўғрйли тортинишларини айтишди. Биз уларга тез-тез сўз берадиган бўлидик. Кўп ўт-май бу коммунистлар фаоли-тида ижобий ўзгариш юз бер-ди. Ёшл қозилловчи таъриба-ли ишчилар Иснат Абдурах-монов бошлиқ сменада браква йўз қўйилиши сабабларини кўрсатиб беришди. Уларнинг тақдирлари билан амалга оши-

рилган таъриблар натижасида махсулот сифати яқинлашди.

Бу тўғрйда ана мисоллар келтириш мумкин. Ишчилардан Тўлаған Ботирбеков, Исмонд Иброҳимов доимо план-топши-риқларини ошириб баъжаришга ҳам, жамоат ишларида ўзла-рини тортишар, мажлисга но-мига келиб кетишарди. Биро аъзолари улар билан ҳам суҳ-батлар ўтказдилар. Улар тез ора-да актив коммунистлар қатори-дан ўрин олишди. Яқинда улар мастерлик даражасига кўтари-лдлар. Бу кайи таърибларини амалга оширишда айниқса бо-ро аъзолардан Қўчқор Тур-ғунов, Иван Елагин, Федор Крүтевх фаолият кўрсатиш-моқда.

Партия йигилишларида таъ-кид ва ўз-ўзини таъкид ўз аксини топтомоқда. Айниқса, КПСС Марказий Комитетнинг

«Тамбов обла-сти партия ташки-лотига таъкид ва ўз-ўзини таъ-киднинг аҳволи тўғрйида»ги қарорини ўрганиб чиқганимиз-дан сўнг таъкиднинг кучи яна-да таъсирдор бўлди.

Яқинда ўтказилган мажлис кун тартибига ёшл қўйиш си-фатини яқинлаш ҳақида маса-ла қўйилди.

Коммунистлар камчиликлар-ни атрофлича кўрсатишди, айбдорларини таъкид қилишди. Коммунист Н. Улод ёшл қў-йиш техникаси таърибига қўла амал қилишмаётганлиги сабаблар-ини таъкид қилиб берди. Ёшл қозилловчилардан В. Ганисова, В. Мовуловларнинг браква қўй йўз қўйишчилари қораланди. Ёшл қўйиш пе-ши мастерларидан И. Абдурах-монов, Т. Ортиқов, Т. Сманов, А. Зувуновлар огоҳлантирил-ди.

Кейинги вақтларда тузроқ

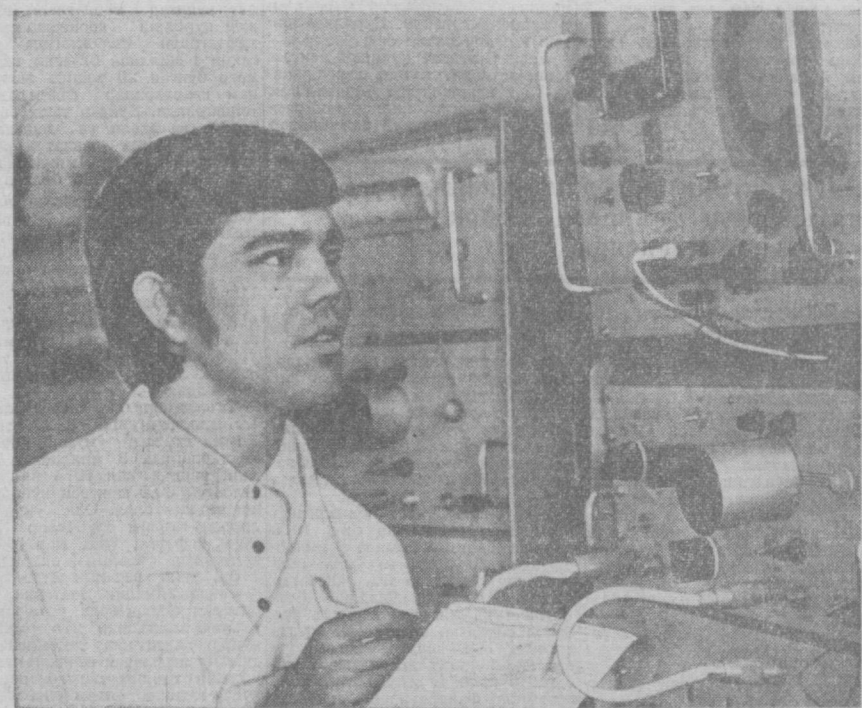
карьерни ўзгарганлиги тўғрйли махсулот сифати бироз пасайи-шига кесак маъдаловчи валас-лар сабаб бўлаётганлиги маъ-лум бўлди. Завод партия таш-килотини ўз йигилишида карьер деҳ партия ташкилотига маъ-жуд ҳолатини ўрганиб чиқиб, тегишли чора-тадбир қўйиш тақдир қилиди. Бу ишларга раҳбарлик қилиш заводи-нинг бош механигини, коммунист Н. Овдовиков тошчиқилди. Раццо-нализаторлар ишлаб чиққан тақдир теъда ишлаб чиқариш-га таъкид этилди. Махсулот сифати кескин яқинлашди.

КПСС XXV съезидга таъйёр-гарлик қўлар эканми, ко-ммунистларнинг авангардлик ро-лини кучайтириш учун партия-вий-ташкилий ишларни тако-миллаштирамиз.

Г. ГАЙНУДИНОВ,
Келаси ёшл заводи бош-қармаси партия ташкило-тининг секретари.

Шаҳар меҳнаткашларига турли ноз-неъмат етказиб бераётган Ка-линин райониди «Партия XXI съезди» совхози сабзавоткорлари ҳосил йиғини-терминини авж олди-роқдалар. Совхоз боғларида олма узини ва тошчиқил ишларни наму-нави олиб борилмоқда. Сабзавот далаларида аса пишиб етилган по-мидор, бодринг, шпёз ва бошқа махсулотлар шаҳарга жўнатила-моқда. Суратларда: (юқоридан пастга) илгор ишчилардан Р. Фо-зилова, М. Бўтаева олма узини-моқда. Н. Салимбеова, Ш. Ашир-босвалар аса узилган помидор-ларни яқинлашга жойлашмоқда.

А. Тўраев фотолари.

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ЎЗБЕКИСТОН Фанлар Академияси физика-техника институтининг илм аҳли кенг қўламада турли хил тадқиқот ишларини олиб боришяпти. Суратда: кристал-лар физикаси бўлимининг инженери Дамир Ҳасанов таъриба устида.

М. Нуриддинов фотоси.

БИЗНИНГ МАҲАЛЛА

«Олмазор»нинг ўз номи билан, ниндан ҳам олмасор деса бўлади. Унинг ҳар гушасида мева-ли ва манзарави дарехтар, тоқзорлар мавжуд. Кенг, текис қўчаларга асфальт ётирилган. Қўчалар ва хонадонлар Илқч иррлари билан қароғон. Табиий газ мўл-қўл, сув — сероб. «Олмазор»нинг қок марказида гулзор ташкил этил-ган. Унинг марказига муҳташам едгорлик ўрнатилган. Улуғ Ватан урушида қаҳрамонларча жанг қи-либ ҳалок бўлган 70 нафар ол-мазорлик йигитнинг исми-шариф-лари мармарга битилган. Ҳўрмат, эътиром, меҳр ва садокат рама-зи бўлган гулчамбарлар тез-тез ал-маштириб турилади, йиғилишлар ўтказилиб, қаҳрамонлар ёдга оли-нади. Маҳалланинг Саъдулла ота, Абдумутал ота сингари қарияла-ри, Абдурахмон ва Абдулла Пар-пиевалар, А. Соатов, А. Қодиров, С. Қосимов сингари ветеранлар ешларга она-юртга муҳаббат, халққа садокат каби юксак инсо-ний феълиятлар ҳақида гапириб, уларнинг тарбиясига муносиб ҳис-са қўшади.

Маҳалланинг «Ўқин» кўчаси бўйлаб борар экансиз, кеска билим-тарбия бўстонларидан би-ри В. И. Ленин номи республи-ка педагогика билим юртидан чиқиб келаётган бахтиёр, ҳуш-чакчақ қизларга нигоҳингиз ту-шадми.

Яна ҳавл ўтмиш сари етаклай-ди бизни. Ойибордан илгари рус-тузем мактаби ўрнатиш эди бу ерда. Факат «Бир-салдогарлар» бадавлат оилаларининг фарзандла-ригина билим ва маърифат наш-масидан баҳраманд бўлар эди. Камбағаллар фарзандига йўл бўл-син! Яқинига йўлашга ҳам ҳадди-ҳўкуки йўқ эди! «Зайиф», «ожиз»

деб камситилган ўзбек аёли ва ўзбек қиз учун мана энди би-лим дароҳининг эшиги очил-ди. Ярим асрдан бери қандадан-қанда истиснода ва талабт соҳибларини етиштириш бу дар-гоҳ. Тарих фанлари доктори, атоқли олим Сабоҳатхон Азим-жонова ҳам, СССР Педагогика Фанлари академиясининг мухбир аъзоси, филология фанлари док-тори, профессор Мазлумакон Асқарова ҳам илк бор ана шу билим дароҳидан ўрта махсус маълумот билан ҳайта йўлланма олишган.

«Олмазор» маҳалласидида икки-та ўрта мактабда ушбу маҳалла-да истиқомат қилувчи 275 хо-надоннинг фарзандларини билим олишмоқда. Ота-оналар азиз дил-бандлари таълим ва тарбия ола-ётган бу мактабларнинг педаго-гик коллективлари билан мустақ-кам алоқада бўлишиб, ўқув-тар-бия сифатини кўтаришда баҳам-жиҳатлик намунасини кўрсатиб келаётганлар.

Маҳаллада 2000 дан зиёд аҳо-ли бўлиб, ўндан ортиқ миллат-вакиллари аҳил ва тотув яша-шмоқда. Маҳалланинг ўзига хос ҳўжалиги бор. Тўйларда, бошқа маросимларда бу ҳўжаликдан фойдаланилади. Маҳаллада ҳар қандай таъбир маслаҳат билан, қатъий қоидага риоя этилган ҳол-да ўтказилади. Ҳар ҳафтанинг сешанба кунини маҳалла оқсоқол-лари, айтишларининг кенгаши бў-лади. Унда тўйин ёки маросимни қандай ўтказиш режаси тузилади. Шу таъбирни бошқарувчи таъин-ланади.

Тўйларда ортиқча сарф-хара-жат, чимкиларга йўл қўймаслик-ка эришиш учун ҳамма чоратад-бирлар белгиленди. Яна шунини

муҳими, баъзи жойларда тўй-ларда ярим кечага қадар ва ҳатто тоғтоғар давоми этарди. Олма-зорликлар бундай ҳолатнинг олди-ни олдилар. Янги йилининг, шодийнадан сўнг тўй маросимини ёпиб, бошқа қўнғиқўшларнинг осийишта дам олишларига имкон берадилар.

Маҳаллада болалар кутубхонаси бор. Болалар истаган вақтларда уларни севган китобларини олиб, мутулаа қилишлари мумкин. Ўт-мишда бидъат ва ҳурфот маска-ни бўлган жойга ўрнашган кутуб-хона ёш китоб муҳлислари бил-лан ҳаммаш таъжум.

Қизил чойхона ва унинг қоши-да ошхона бор. Ичкарида маҳал-ла қўли ва зал бўлиб, тантана-ли маросим ва йиғилишлар шу ерда ўтказилади. Тарихий кунлар-ни нишонлаш, вақт-вақти билан олим, шоир, бастакор ва бошқа етоқли кишилар билан учрашу-вар, илмий-атеистик ва халқаро мавзуларда савол-жавоб кечела-ри ўтказиб туриш — олмасорлик-ларнинг энг яқин аъзаларига айлиб қолган.

Яқинда Ўзбекистон Фанлар академияси қошидаги Алишер Навоий музейи ижодий коллекти-ви билан ўтказилган учрашува ке-часи айниқса мароқли бўлди. Му-зей директори, филология фан-лари доктори, профессор Ҳамид Сулаймонов, филология фанлари кандидатурини Мухаммаджон Ҳе-кимов ва Сиддиқ Асқаров ўртоқ-лар ахлоқ-одоб ва бола тарбияси ҳусусидида қизикли сўхбатлари билан маҳалла аҳолисини ҳушуд этардилар.

Маҳалла ишларидан қўнғилли дружинчилар тузишган. Унга иш-чи Қўближон Одилов бошчилик қилади. Шу босидан, маҳаллада

ва унинг атрофида безорилик қи-лувчилар қўнғилмайди. Уртоқлик судига маҳалланинг актив ва бе-обро отахонларидан Дадавоё Ак-баров раислик қилади.

Яқинда амалга оширилган таъриблардан таъриб берсанг тиз — деб илтимос қилди ма-ҳалланинг отахонларидан бири, уруш ветерани, шу маҳаллада 28 йилдан бери китоблик вазифаси-ни баъжариб келаятган Қосимхў-жа ака Сарваровдан.

— Жамоатчилигини бир жойга тўплаш, уларни ана ҳам яқинлаш-тириш, баҳамжиҳатчиликка эри-шиш мақсадига, ҳар йили эрта баҳорда «Навроз байрамини ўт-казиб келаяпмиз. Бошқа аёллар-ни ҳам ушшоқлик билан ни-шонлаймиз. Халқаро хотин-қиз-лар кунини ҳам ҳар йили зўр тантана билан ўтказамиз. Маҳал-ламизда хотин-қизлар совети бў-либ, унга республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, пенсионер Пошша опа Расуллова бошчилик қиладилар.

Биз маҳалла комитетининг ран-си, кеска коммунист Фулом ака Саидвалиев ва Д. Акбаров, А. Жўров, Н. Умаржонов, И. Шам-симетов, М. Мирзоҳидов сингари активлар билан бамаслаҳат 1975 йили сўнгги қаврталда амалга ошириладиган ишлар режасини тузиб чиқдик. Мақсадимиз пар-тиянинг шонли XXV съездин-ни муносиб қўтиб олиш ҳар қа-чонгидан ҳам зўр ушшоқлик ва халоллик билан ишлаб маҳалла меҳнаткашлари ўртасида тарбия-вий, ахлоқий ишларни қучайти-риш, маҳаллани ана ҳам обод кўркам, серфайз этиш.

У. САЛОҲИДДИНОВ,
Тошкент шаҳар, Октябрь райони.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

МУЗЕЙ

ФИЛИАЛЛАРИ

Республика илмий атеизм уйи ҳодимлари аҳоли ўртасида атеистик темаларда турли лекция-суҳбатлар ўтказмоқда. Яқинда илмий ҳодимлардан Хусниддин Иброҳимов ва музейнинг Закият Филалов ҳодими Бахром Тоқмонов Чиноз, Ошқурғон ва Бенобод районларида бўлиб, лекция ва суҳбатлар ўтказиб қатнашди.

Айни пайтда Жиззах, Термиз, Қарши шаҳарларида илмий атеизм уйининг филиаллари ҳам очилмоқда. Уларда медицина ва дин, космогоник забот этиш, ислом динининг келиб чиқиши ва унинг реакция моҳияти каби бўлимлар бўлади. Янги филиалларни ташкил қилишда илмий ишлар бўйича директор ўринбосари Г. Громова ва илмий ҳодим Т. Абдурашодовларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда. Рассомлардан Р. Аронов, В. Казанова ва бошқалар кўргазма залларини безаштиришди.

АВТОБУСЛАР

КУПАЙДИ

Тошкентда пассажирлар ташини трест йўловчиларга қўлайлик яратиб мақсадда рейслардаги автобуслар сонини 200 тага қўйишди. Ҳозир бу автобуслар областининг шаҳар ва район марказларида, қишлоқ посёлкаларига қатнаб туришди.

Бу хизматдан Янгийўл, Бўстонлиқ, Чирчиқ ва Ўрта Чирчиқ районлари аҳолиси ифтихор билан мамнун бўлмоқда. Дам олувчиларга қўлайлик яратиб мақсадда ҳам Бўстонлиқнинг хўшманзара, соҳ-салқини жойларига қатнаш учун янги махсус автобус ажратилди.

Бу йил 200 та янги машина олиниши керак эди, — деди област пассажирлар ташини трест директорининг ўринбосари Т. Назаров, — ҳозир шуларнинг яримдан қўйиш пассажирлар хизматидир. 40 та «Икар», қўйлаб ЛАЗ-677, ПАЗ—672 маркали янги автобуслар узоқни яқин қилмоқда.

Ил охиригача маршрутлардаги автобуслар сифати яна 100 дан ортиқ «Икар» ва бошқа маркадаги машиналар қўйишди. Шунингдек, корхона ва ташкилотларга зарфиятлар асосида махсус машиналар ҳам ажратилмоқда. Бўчмулла, Оқтош, Чимён ва бошқа тоғли ерларга қатнайдиган автобуслар сонини ҳам қўйишди.

ЯНГИ МАКТАБЛАР

Ҳадемай мактабларда биринчи қўнғироқ чалинади. Тошкент шаҳар халқ маорифчилирини янги ўқув йилига катта тайёргарлик ишларини олиб бормоқда.

«Ташкентстрой»нинг 4, 6 ва 150-қўрилмиш трести пойтахт ўқувчилари учун 7 та янги мактаб қуриб бериш мажбуриятини олишди. Юнусовд массивда ҳадемай 4 та мактаб фойдаланишга топширилди. Уларнинг ҳар бири 1568 ўқирлидир. Мактабларда ўқувчилар учун барча қўлайликлар яратилди. Бу билан даргоҳларида ўқитиш кабинет системасида олиб борилади.

Шунингдек, спорт заллари, ошхона ва буфетлар ҳам бўлади. Собир Раҳимов районидан янги ташкил этилган ТошДУ ва ТашПИ массивларида ҳам янги мактаблар бунёд этилаётган. Уларнинг ҳар бири 1176 ўқувчига мўлжалланган. Мактаблар замонавий спорт заллари ва сузиш ҳавзаларига эга бўлади. Турли тўғараклар мағзулот олиб бориши учун алоҳида хоналар ажратилди. Шундай мактаблар пойтахтининг Қўйбоши ва Ҳамза районларининг янги қўрилган массивларида ҳам бунёд этилаётган.

Ленин райониданги 1-поликлиника коллектив район меҳнаткашларига яқиндаги медицина хизмати кўрсатмоқда. Суратда: поликлиника флигелари бўлини янги ишчан ҳамшираси Раиса Смирнова «Средазур» хизматчиси Полина Корсунга медицина ёрдами кўрсатмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

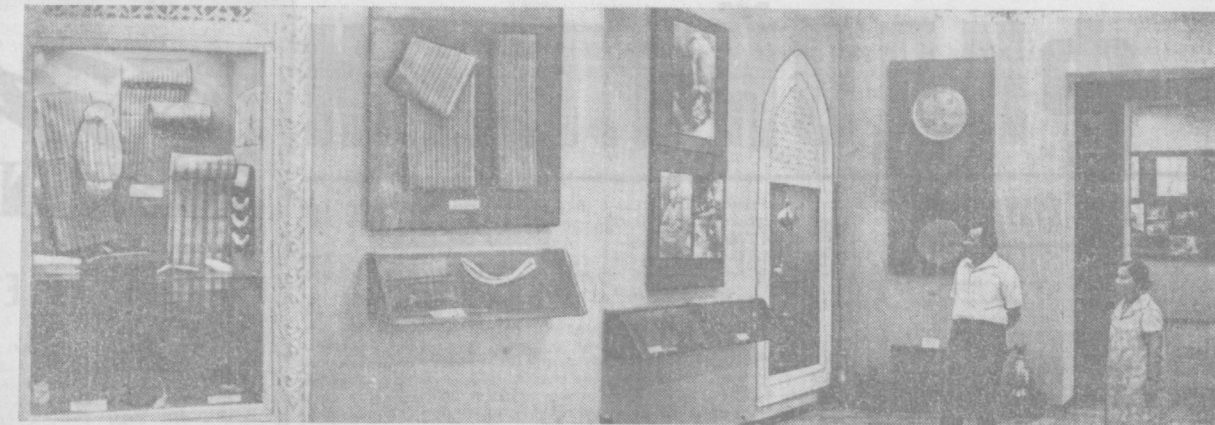
ҲАР ТЎҒРИДА

СИНГАН ШИШАДАН

ТОЛА

АНГЛИЯДА синган ҳамда арқонсиз ҳолга келган шиша идишларидан ойна толаси ишлаб чиқарувчи биринчи корхона янги бошланди.

Корхонада қиқинди шишалар аявал соқол ўқурларда эритилиб, шундан сўнг эригич султирилган ойнани қўлга олишдан филтратлардан ўтказилиб, айланиб тўғрича барабанга солинади. Эриган шиша ана шу барабанда қўзғилиб, иш-

Ойбек номи Ўзбекистон ССР Давлат тарих музейида халқ амалий санъати намуналаридан ташкил топган янги кўргазма очилди. Суратда: кўргазма экспонатлари олдиди. А. Абалон фотоси.

ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ ҚИССАСИ

Асқад Мухтор асарлари уфқининг кенглиги, актуаллиги, фалсафийлиги, давр нафаси билан суғорилганлиги, қаҳрамонларнинг қалб диалектикаси чуқур очилганлиги ва характерининг мураккаблиги ҳамда кўп қирралиги ила бошқалар ижодидан ажралиб туради. Асқад Мухтор қаҳрамонлари тиниб тинчимади, қаерда қийин иш, ҳал бўлмайдиган масала бўлса, уша ерда ҳозир. Улар ҳақиқат улуғ мақсад сари интилишда жамиятга кўпроқ нафти тегишга ҳаракат қилишди. Адибнинг «Шарқ юлдузи» журналида яқинда эълон қилинган асари «Бўронларда бордек ҳаловат...» да ҳам биз шу ҳолатни кўраёмиз.

Асқад Мухтор инсонни бадий тасвирлашда кишиларга ўрнак бўладиган хусусиятларини кўпроқ баён қилмади, балки бу хусусиятларини китобхонга тугган ишида, ҳақиқатхаракида, гап-сўзи орқали етказди. Тўғрироғи, биз асарни ўқиш давомида қаҳрамоннинг қандай инсон эканлигини ўзимиз билиб оламиз. Асқад Мухторнинг ушбу принципи мазкур асарда ҳам кўринади. Заргаровини ҳам олдин нима иш қилган, у қандай инсон эканлиги ҳақида ҳеч нарсаси демайди. Лекин, биз асарнинг биринчи саҳифасидан адибнинг баёнидан эмас, балки тасвирлаш принциpidан уни қандай одам эканлигини қалбдан ҳис қиламиз.

Унинг ҳаёти саҳрода, албатта, катта мақсад, улкан ишлар билан ўтган. Заргаров саҳрога келган кундан бошлаб вазиятини аниқ белгиллаш учун объектларни айланди. Адиб бу ердаги ишлар қай ҳолда, Заргаровнинг муовинлари кимлар, улар нима иш билан шуғулланишгани аниқлаш учун бир неча саҳифани қораламайди, балки йўл-йўлакай аниқлаш тўғриси йўл тутади. Заргаров объектларни айланиш учун факат партия ташкилотни секретари Дмитрий Казимировични олиди. Булар ўртасида қисқа суҳбатда саҳродаги бутун аҳвол аён бўлади.

Асарни ўқиган сари Заргаров кўзимизга улғур, қудратли, қўлдан жуда кўп иш келувчи, кўп насага қодир, юксак иродали инсон эканлиги сезила бошлади. Бунга сабаб адиб унинг иқтидорини, ички потенция кучини асар сюжетини личиясида очиб боради.

Дмитрий Казимирович билан «Г

зиқда кетишар экан, Заргаров — «биринчи муовин қаерда?» — деб сўради. — Свєрдловскада ётибди. Дизелчиларини иккитаган кетган... Одам келати, чироқ йўқ, бутун энергия буровоьда. — Никточиклигини йўқотамиз. Биринчи муовин «толқач» бўлиб юрса, уят эмасми? Мен гаплашиб келдим. Қурилишнинг бошиданок давлат вакили шу ерда ўтирди. — Мана шу биргина диалогда Заргаровнинг иш кўзини биледиган, саҳрога келмай туриб ҳам кўп нарсани олдиндан хал қилганлиги кўринади. Бундай мисолларни асардан қўлаб келтириш мумкин.

Заргаров факат иш ҳақида ўйла-

иш бошданок пишиқ бўлсин, дейди. У саҳрони комплекс ўзлаштириш фикрини ўртага ташлайди. Шу ўринда бир нарсани қандай қилиб ўтиш керак. Бу ҳам бўлса Асқад Мухторнинг давр, партия талабини чуқур тушунишини, тўғрироғи, давр, ҳаёт билан ҳаммафас эканлигини. Чунки ҳар бир ишга Заргаровча ёндашиш — бу партия талабидир. Сўзсиз, Заргаров бу таклифларда ҳам қаршиликка учрайди. Лекин бу қаршиликлар бир мақсадга, яъни раҳбарликни факат оқоридан келган бўйруғини ўз вақтида бажариш, графикадан чиқмаслик, деб билувчи кишиларнинг қиёфасини очиб беришга қаратилган.

Асарда Заргаровдан ташқари, бир

кўтарилган автор гоасининг ибрат кучи ортан бўларди.

Асарда Мухтор номи эпизодик қаҳрамон бор. У асарда жуда кам ўринда кўринади. Лекин, унинг образини иш процессида кўрсатилгани учун эсда қолади. Эсда қолганда ҳам жуда мохир мутахассис, ишнинг кўзини билдирган инсон сифатида. Шунингдек, салбий образлардан Култой, Ҳожиматлар ҳам киши ёнида қолдиган тарзида тасвирланган. Умуман, Асқад Мухтор ёндаш образларнинг ҳар бирини ўз касби, билими, дунёқарашини ҳисобга олган ҳолда яратган. Бу эса уларнинг характерига индивидуаллик бағишлаган. Шундан биз Мусурмонкули Култой эки Ҳожиматдан Зураиди Гитадан осонлик билан фарқлаймиз.

Асқад Мухторнинг барча ижодида тегишли бўлган бошқалар ижодидан фарқлаб турадиган ўзига ҳос услуби мавжуд, бу ҳам бўлса, асарларида бош тугундан ташқари, қўшимча тугунлар ҳосил қилиши. Унинг бу услуби асарларида жуда яхши самара беради, яъни асардаги драматик ҳолатини ошириш билан бир қаторда, асарда баён қилинаётган воқеа ҳоҳи-саларга нисбатан китобхонларнинг диққатини тортади. Асқад Мухтор мазкур асарда ҳам шундай тугунлар ҳосил қилган. Эътироф қилиш кераки, тугунлар жуда проблемали ва диққатни тортадиган тарзда ҳосил қилинган. Бундай тугунлар асарда талайгина. Масалан, Заргаров, Фотима ва Шоҳмад Аббосов билан боғлиқ тугун. Бу тугун асарда жуда яхши бошланган. Мазкур тугун заминда оила масаласи, яъни инсон тақдирини ёта-нидан китобхон унинг ечимини жуда зийраклик билан кузатади. Лекин тугун ечимини китобхоннинг кўнгилни тўлдирмайди. Ваҳоланки, ушбу тугун чуқурлаштирилиб (асарда ёзувчи учун имконият ҳам мавжуд эди) очиб берилганда кўп ирбатли иш бўларди, шунингдек, асарнинг проблемали янада ортан бўларди.

Юқорида айтилган базин бир камчиликлар асарнинг том мановидига зомонавийлигини ва унда кўтарилган проблемаларнинг актуаллигини қамайтирмайди. Асарнинг ҳозирги ҳолатида ҳам таъсир кучи катта.

Ҳажимон КАРИМОВ, филология фанлари кандидати.

ТАҚРИЗ

маёди, балки одамлар тақдирини, уларнинг келажагини, турмуши ҳақида қўйи-гуради. Шундан у саҳрога ишга келган кундан бошлаб, бу масалага қиришади. Унингча одамнинг чикиндисин йўқ. Умуман, ҳаётда ёмон одам йўқ. Ёмон характерли одам бор. Одамнинг характерини эса унинг қандай тарбия топишига боғлиқ. Заргаров учун биринчи тарбия ўчоғи — меҳнат ва коллектив. У бу фикрда қатъий туради. Бунини амалда исбот-лайди ҳам.

Албатта, бу нарсалар асарда биз қиёс қилгандек осонликка рўй бермайди. Тўғрироғи қуруқ баён қилинмаган, балки ички коллизиялар, тўқнашувларга амалга оширилган. Адибнинг маҳорати шундаки, мана шу коллизия ва конфликтларда ёндош образларнинг маънавий қиёфаси очилган. Масалан, қадрлар бўлимининг бошлиғи Каримов ишчан, соф кўнгил одам. Лекин, ҳаёт тенденциясини Заргаров даражасида тушунамайди. Шундан Заргаров қиёс қабул қилишнинг айтганда иккинчилари, ийманиб бўлса-да, унга эътироз билдиради.

Заргаров бирор ишга қўл урганда ўн-ўн беш йил муддатни қўзламайди. Унингча ишни шундай бошлаш кераки, у умр боқий бўлсин. Шунда саҳрони ўзлаштиришдаги аввалги плэнларга қарши чиқди, маълум муддат плэн бажарилмаса ҳам

қатор образлар борки, улар орқали бир проблема илгари сўрилгани, у асарнинг умумий гоасига хизмат қилади. Масалан, Бобос образи, тўғрироғи унинг тугун иши орқали бугунги ёшларнинг ташаббускорлиги, катта ишлар сари интилишлари, соф муҳаббатни гояда ибратли қилиб кўрсатилса, Мария Власовна образи аёлларнинг яхшилик, эзгулик йўлида ўз шахсий манфаватларидан кеча олишчилиги, фидойилиги эсда қоларилиб қилиб инкишоф этилган.

Шоҳмад Аббосовнинг образи орқали факат ўзининг тиничини қўзловчи базин бир раҳбарлар қиёфаси фойдаланган. Лекин, очик эътироф қилиш кераки, мазкур образ қиёмага ет-казиб тасвирланмаган. Сабаб, Аббосовнинг қандай инсон эканлиги қатти-ҳарқатда кўрсатилмайдиган, балки қуруқ баён қилинади. Асарда айтилишича, у саккиз йилдан бери жироқом рақис. Бироқ, бирор марта ҳам биз уни асарда иш жараёнида учратмаймиз. Унинг қандай инсон эканлиги бутун асар давомида Заргаров орқали баён қилинмади, Заргаровдай қалби кенг одамнинг доим бир киши устиди. Катта айтиш мумкин, бир хил гапни тўқсонлайла-йиш уни ўтиришмайди. Аббосов қиёфаси иш процессида, одамларга оиласига муносабатиде, хусусан, Фотимага уйланмасдан олдин ва унга уйландан кейинги муносабатлари орқали кўрсатилганда, бу образда

М. Нуриддинов фотоси.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, №26. ТЕЛЕФОНЛАР